

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

Nyugdíjat az iparosoknak!

A sümegei ipartestület ez idei közgyűlésében kimondotta, hogy az iparosok nyugdíját kívánja. Ez az óhajás mindenesetre annak a jele, hogy az iparososztály lelkében ez a fontos szociális eszme egyre jobban tért hódít. A kívánság azonban csak jámbor kívánság. És még sokáig az is marad, ha iparos polgártársaink valahonnan felülről várják a malasztot. Mondom, sokáig várhatják. A mai generáció, sőt talán a jövő is belepusztulhat ebbe a kívánságba s akkor még mindig csak jámbor kívánság marad. Magának az érdekelt iparoságnak kell ki-mozdulnia a jámbor kívánság kényel-mes, de semmit sem hajtó pontjáról a cselekvés terére. Akkor még a jelen generáció is elérheti, hogy öreg nap-jaira ha nem is fényes, de legalább súlyos gondoktól ment öregséget biz-tosíthat magának.

Az iparos osztály nyugdíjkérdése mindenesetre úgy nyerne legjobb meg-oldást, ha maga a törvényhozás intéz-ke-dnék róla. Amint megalkották az állami tisztviselők, a tanítók és újab-ban az ügyvédek nyugdíjtörvényét s a törvény alapján intézetét, akképpen a törvényhozásnak kellene megalkotnia az iparosok nyugdíjintézetét is. Az egész ország valamennyi iparosát kel-

lene belevonni egyetlen egy intézetbe s ebbe a belépés kötelező volna.

Csakhog ez még a messze jövő zenéje.

Ameddig ez megvalósul, hej, hány szegény iparosra de súlyos, nélkülöz-zéssel, nyomorral, szenvedéssel teli öregség vár. Mert a mai nehéz viszonyok mellett ugyan hány tud magá-nak öregségére olyan vagyoni hely-zetet teremteni, amelyből agg, tehe-tellen napjaiban csak szükösen is meg-él-hi tudna. Ugyan hány!?

Pedig a magyar iparos olyan bá-mulatos szorgalmat fejt ki, amely előtt tisztelettel kell kalapot emelnünk. Nap-ról napra kora reggeltől szinte késő éjszakáig ott dolgozik műhelyében. Am ez a szivós, kitartó munkásság legfőleg annyi tud csak produkálni, hogy családját napról napra elláthassa, de hogy valamit napi jövődelméből agg napjaira félre is tehessen, arról szólni is alig lehet. A hatalmas ver-seny, amely az árakat leszorítja, a napról napra fokozódó drágaság föl-emésztí azt a jövődelmet, amelyet napesti munkája produkál és még az is szerencse, ha az adósságba nyakig bele nem merül.

Lehetetlen tehát, hogy az iparos önönmaga a maga megélhetését öreg korára biztosítsa. Ezért szükséges az országos iparos-nyugdíjintézet, ame-lyet az országgyűléstől kell várunk.

De — mint irtuk — ez a messze jövő zenéje.

Van azonban már olyan társadalmi szervezet, amely az iparosok számára lehetővé teszi, hogy maguknak tisz-tességes nyugdíjat teremtsenek. Ez a munkások és rokkantak országos nyugdíjgyesülete. Szervezetét lapunk-ban már többször ismertettük, nem akarunk hát ismétlésekbe esni, csak arra mutatunk rá, hogy heti 10, 20, 30 filléres járulékkal a kisiparosok körülbelül a tanítókéhoz hasonló nyug-díjat tudnak biztosítani.

Hogy az egyesület működése teljes méltánylásra érdemes, mutatja az, hogy tagjai évről évre szaporodnak. A mi közelünkben is Nagykanizsán, Keszthelyen, Pápán oly szépen tömő-rültek nemcsak iparosok, hanem egyéb munkások is, köztük nyugdíjképes állami tisztviselők is, hogy az orszá-gos egyesületnek helyi bizottságát is megalkothatták.

Sümege és közvetlen környékén még csak annyira vannak, hogy az egyesület létezéséről tudnak s műkö-dését érzéssel és szóval üdvösnek vé-lik. Amde ez még semmi, egyetlen egy fillér támogatást, egy falat kenyé-ret sem ad az elaggott iparosnak. De mégis valami! Talán ez az érzés ho-vatovább annyira erősödik, hogy cse-lekvésre szólítja az érdekelteket s végre az a kívánság, mely az ipar-

Hozomra.

A mikor Kartos Imre hajnali hat órakor a vidéki kaszinó játékszobájából távozott, négyezer koronát »hozott« Szecsedí Gedeon bárónak, a megye ünnepelelt gavallérjának. A »hozás« a kártyavilágban az adósságot je-lenti. Ennek a világnak megvan a maga kü-lön erkölce és terminológiája. Sőt megvan a maga külön kórképe. A kártyázás króni-kus nyavalya. Mint ilyen, nem okoz súlyo-sabb komplikációkat. De néha akut jelleget ölt s epidémiává fajul. Ilyenkor pusztít, öl, gyilkol és családokat semmisít meg.

Egy ilyen epidémia sodorta magával Kar-tos Imrét a kártyasztalhoz. A szerény hi-vatalnok — fogalmazó volt az illetékszabási hivatalban — azelőtt csak nagy elvéve nyult a kártyához. Nem is tehette. Szegény fiú volt, aki egy ideig édes anyját is támogatta szerény fizetéséből. Csak anyja halála után nősült meg. Szegény leányt vett el s a há-zasság igen boldognak ígérkezett. Az is lett volna, ha a kártya meg nem bolygatja.

Amikor Kartos Imre a ködös hajnali órák-ban a magános uccákon hazafelé ballagott, csak az a gondolat nyomta az agyát: ho-gyan fizeti meg a bárónak a négyezer ko-ronát. Ez a kérdés minden egyebet háttérbe szorított: feleségének kétségbeesését, a va-gyoni zülleszt, az önvádat. A kártyaadósság az első. Ha azt meg nem fizeti, többé nem

állnak vele szóba a kaszinóban. Esetleg ki-golyózzák, mint a sikkasztót, csalót vagy tolvajt. Ez tehát eminenter becsületbeli ügy, ingadozásnak, alkunak nincs helye. Az egyet-len kibuvó a pisztoly. Ez esetleg ekspiálná a dolgot. De erre Kartos Imre nem hajlott. Az öngyilkosság tisztán prediszpozíció dolga. Vagy megvan, vagy nincs meg.

Rettenetes huszonnégy óra következett Kartos Imrére. Aki aznap látta, biztosra vette, hogy lázbeteg. Barna szeme nyugtalanul égett s ajka vonaglott, mint a hidegle-lősöké.

Pedig megszerezte a pénzt s kifizette a bárónak, aki nyugodtan zsebelte be. Még hozzá is tette:

— Ráért volna barátom, csak egy szavába került volna s én adtam volna haladékat.

— Köszönöm — mondotta Kartos nyugodt komorsággal — jobb az ilyesmin túlesni.

A báró helybenhagyólag intett a fejével.

— Igaza van, így gavallérosabb.

Nos, Kartos Imrének ez a gavallérság a becsületébe került. Váltóra vette föl a pénzt s a váltóra kénytelen volt nevének s anyai nagybátyjának, Kelemen Gerzonnak a ne-vét hamisítani. Ez az egyébként ép erkölcsű ember abban a rettenetes izgalomban alig érezte tettének alávalóságát. Valami érthe-tetlen lelki zavar ragadta hatalmába. Csak-nem azt érezte, hogy a jogos önvédelem ha-tárán belül cselekszik. Megmenti az életét, a becsületét — a hamis váltóval.

Csak hetek múlva ocsudott fel. Az önvád oly rohammal lepte meg, hogy betegje lett. Hivatalnoktársai komolyan félték, hogy meg-tébolyodik. Főnöke néhány heti szabadságot erőszakolt reá. A boldogtalan ember ezalatt az idő alatt alig mozdult ki a szobájából. Órákig feküdt az ágyban s bámult meredten maga elé. Valami kegyetlen zsibbadás nehe-zedett gondolataira s felesége gyengéd, be-céző szava oly kinosan hatott reá, hogy az arca is eltorzult. Mert bármilyen kusza is volt a gondolkozása, az az egy tisztán állott előtte, hogy felesége ezt a gátságot soha sem fogja neki megbocsátani. Ez a szelid, dolgos kezű asszony, ez a derék önfeláldozó hitves a becsület kérdésében kérielhetete-le-nebb, szigorúbb, mint az inkvizitor.

A harmadik hét végén ismét visszament a hivatalba dolgozni. Ez mintha könnyített volna rajta. Bizni kezdtek hozzá s mindenki gyöngéden beszélt vele, ami egyre idegesebbé tette.

A hamis váltó három hónapos lejáratra volt kiállítva s Kartos Imre nap-nap után kö-zeledni látta az összeomlást, az erkölcsi és anyagi megsemmisülést. Számítgatta a na-pokat . . . még negyvenöt nap van, még negyven, még harminc . . . Ah, ha meg le-hetne állítani a napokat, ha ez a harminc nap soha sem telne el! Örültség, mondotta magában, le fog telni s akkor vége. Mert minden energia cserben hagyta, nem tudta, nem merie helyzetét feltárni azok előtt, akik

testület közgyűlésén hivatalos formában is kifejezést nyert, tettekben nyilvánkozik meg.

Egyesüljenek tehát Sümeg és vidékének kisiparosai s lépjenek be lehetősen teljes számmal abba az egyesületbe. Lépésök első eredménye az a lélekbeli megnyugvás lesz, hogy nem szoronganak napról napra avval az aggodalommal, mi lesz öreg napjaikra, a másik kézzelfogható eredménye pedig a biztosított nyugdíjösszeg lesz, amellyel magukat az öregség és tehetlenség nyomorától mentik meg.

A kivándorlás kérdéséhez.

A washingtoni bevándorlási hatóság által kiadott bevándorlási statisztika szerint (1908 júliustól 1909 júliusáig) Európából 680 ezer emberrel több vándorolt Amerika sokat ígérő földjére, hogy keze és esze munkájával ott keresse meg kenyerét. Ezzel szemben visszavándorolt ugyanide 180 ezer ember, így hat az európai kivándorlási egyenleg 470 ezer ember többlet.

Ha ebben a statisztikában megkeressük Magyarországot, azt találjuk, hogy ezer bajjal, gonddal küzdő országunk vigan szállítja Amerika felé a helyálló emberanyagot. A mi kivándorlási kvótánk ez volt: 89.333 ember. Visszavándorolt ugyanaz időben 21.631 ember. Összes veszteségünk volt tehát 67.702 ember. Ha már most meggondoljuk, hogy több mint 22 európai ország területéről rekvirálódott a fönt ismertetett európai kivándorlási egyenleg, amely összesen 470 ezer embert tesz, akkor tisztán láthatjuk, milyen szomorú ennek az országnak még a viszonylagos gazdasági helyzete is, mert hiszen egymaga egy évben az összes amerikai kivándorlók egy hatodát szolgáltatta.

Ha már most a terület nagyságát és lakosságának sűrűségét is számítanók az egyes érdekelt államok szerint, ez a szomorú statisztikai adat még sokkal feketébb színben tüntetné fel erővesztésünk nagyságát, egyúttal annak eredetét és közgazdasági visszamaradottságunkat is.

Mert a kivándorlás kérdése nem közigazgatási kérdés, hanem tisztán közgazdasági. Csupán a javított viszonyok segítségével valók és lehetőek a közigazgatási intézkedé-

sek, minők például az országhatárok ellenőrzése, kivándorlási csábítók büntetése stb. de a romlott gazdasági viszonyok közepett gyakorlati hasznukat tévesztik, amellet semmikép sem liberálisok, mert a szabad ember szabad költözködési jogát szuronnal meggátolni vajmi méltánytalan, még abban az esetben is, ha a keresett, de nem talált jobb megélhetési feltételt azonnal is képes volna nyújtani a kirendelt állami közeg.

A föld, mely táplál, marasztja is népét. A termelési erők harmoniába állítása, öszszműködésüknek állami és társadalmi megszervezése, ezek azok az intézkedések, amik mellett a kenyeret kereső, de a szó szoros értelmében kereső, de nem találó ember aztán nem áll mindenféle furfanggal a törvényes intézkedésekkel kirendelt határszéli szuronyok elébe, csak hogy mielőbb túljusson ezen a szomorú országon, amely neki kenyeret, megélhetést nem ad.

És mi nem a csendőrszuronyt értjük segítő eszköznek, hanem egy nagy regeneráló országos munkaprogramot, amelynek keretén belül ezerféle és ezerféle munkaalkalom támad, amiknek nyomán munka, kenyér és megelégedettség terem és mi sem természetesebb, mint hogy akkor a kielégített emberek munkás társadalmá nem indul rajokban az országhatárok felé, hogy buszút mondjon ennek a földnek, amely táplálni nem bírja.

Forgács.

Ilyen enyhe téli időben, amikor a leesett hó egy-kettőre olvadásnak indul, Sümegen az emberek ekként köszöntik egymást:

— Habcüh!

A náthától erősen gyulladt nyálkás hárttyák így könnyitenek magukon valamelyest s ekként a felebarátoknak nincs idejük, hogy találkozáskor barátságos *Adjon Istent, Fogadj Istent* mondjanak egymásnak.

Mert ilyenkor, az igazánda télvíz idején, Sümeg valóságos nátha-bacillus tenyésztő intézet.

A gyalogjárókön végestelen végig híg, havas, piszkos litty-lotty csobog az emberek lába alatt. Azaz itt-ott mégis akad egy-egy ház, ahol szárazra jut az ember, hogy legalább a cipőjére tapadt vastag havas lét lerázhassa, hogy azután újabb, még vastagabb lebe gázolhasson bele.

Hát az átjárók? Annak, akinek egyik szeréről a másikra kell átmennie, jó volna holmi lélekvesztőt bérelnie, mert legalább is jó fél-

lérdig bele kell az összegyülemlett havas vízbe ugrálnia.

Egyik-másik helyen szinte érdemes volna holmi komp állomást létesíteni, kifizetődnek.

Mi az oka? Első a házigazdák gonatlansága. A havat nem takarítják el, megvárják, míg magától elolvad onnan. Avval meg már éppen a kutya sem törődik, hogy az árkokon az olvadási összegyülemlett vizet leereszék, ez azután egyes helyeken több méter széles tócsákat alkot. (Egy kis közmunkával de szépen le lehetne ezeket erezetni. Szerk.)

Ekként szerzi az uccán járó-kelő közönség az influenzát, hogy egyebet ne is említsünk.

Mégis legrosszabb helyzetben azok a vi-seltes, itt is szakadt, ott is lyukas lábbeliben járó szegény apró kis iskolások vannak. Van is mulasztás bőven, mert valóságos influenza járvány pusztít köztük.

Hát ezen segíteni a közigazgatás dolga. Az elüljáróságé, meg a rendőrségé. Amde — úgy látszik — vagy érzék, vagy tekintély nincs erre.

Csak citálnának meg egy csomó gondatlan házigazdát, majd megszűnnék, hogy Sümeg tenyésztő fészke legyen a nátha bacillusának.

Járókelő.

H I R E K .

— Az állandó választmány gyűlése.

A fennálló szabályrendelet értelmében a folyó évi február 14-én tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlésben felveendő ügyek közgyűlési tárgyalásának előkészítése végett az állandó választmány ülése folyó évi február 7-én délelőtt 9 órakor lesz Zalaegerszegen a megyeháza gyűléstermében.

— Kinevezés. A király a sümegi járás-bírószághoz Csonka Antal veszprémi törvényszéki jegyzőt albiróvá nevezte ki.

— Farsangi vacsora. A sümegi intelligens fiatalság február 1-én a Kisfaludy Kaszinó termében farsangi vacsorát rendezett. Nem volt formaszerinti bál, még a cigányvajda válláról sem fityegett le az övig erő vörös szalag, de azért vagy talán éppen azért a várakozáson felül kitűnően sikerült. Kilencor asztal mellé telepedett a társaság. A vacsora hangulata jó beköszöntője volt a későbbi táncmulatságnak. Az asztalbontás hamarosan megtörtént s megeredt a tánc vigan, jókedvűen. Mennyire vigan, jókedvűen, annak fényes tanúsága, hogy reggel 6 felé járt az idő, mikor a társaság széteszlott,

esetleg segíteni tudtak volna rajta. Félt, hogy azok révén megtudja a felesége s ez a gondolat elrémítelte. Pedig tenni kell valamit. Ezt ismételte magában ezerszer és ezerszer minden órában, minden percben.

Egy napon, amikor délben a hivatalból hazament, felesége, az energikus asszony, sirva fogadta.

— Imre, a kis gyermek beteg. Most volt itt az orvos, sarlakot konstatait. . . Nézd meg szegényt, mostanában alig foglalkozol vele.

Kartos betámolygott a gyermekszobába. Negyedóra mulva kijött. Mintha egész más ember lett volna belőle. Megölelte feleségét s távozott. Másnap este a szlavonai faluban volt nagybátyjánál, Kelemen Gerzsonnál. Elmondott neki mindent őszintén, töredelmesen.

Kelemen Gerzson gazdag fakereskedő volt, akinek néhány rengeteg erdejében több száz munkás ember foglalkozott. Az öreg úr szótlanul hallgatta végig öccsét, akinek arcáról végtelen szomorúság áradt felé. Sokáig gondolkozott, aztán megszólalt:

— Tehát kártyáztál s váltót hamisítottál. Nem értek hozzá, nem tudom, melyik súlyosabb. . . Mindegy. Én nemcsak a rossz embert látom benned, hanem a jót is. . . Én nem tudok ebben a dologban igazságos bírót lenni. Tudom, hogy egy időben mennyi gyöngédséggel ápollad és segélyezted anyádat, az én szegény hugomat. . . Mit tegyek? Gonosz lennék, gonoszabb, mint akármelyik

kártyás vagy váltóhamisító, ha elkergetnélek, ha nem segítenék rajtad. . . Erről szó sincsen.

— Köszönöm Gerzson bácsi. . .

— Megállj, még ráérsz. . . ezzel a dolog nincs elintézve. A váltót beváltom, ez egyszerű. . . de mit érsz vele? Elkövetél egy bűnt s azzal a tudattal kell élned, hogy meg sem bűnhődteél érte. Értesz!

— Értem.

Az öreg folytatta: — Én visszaadhatlak a társadalomnak, de nem adhatlak vissza önönmagadnak. A pénzt leszámolhatom a kezébe, de nem adhatom vissza önbecsülésedet.

E szavakat hosszú csend követte. Az öreg fakereskedő többször végigsimogatta hófehér szakállát, de homlokát egy harántos barázdá egyre komorabbá tette.

— Látod, Imre öcsém — mondotta miután fölkelte s néhányszor föl s alá járt a szobájában — munkásaim között van egy fegyháviselt ember, aki embert ölt s tízévi rabságot szenvedett. Sokszor beszélgetek vele, mert érdekel megtudni, hogyan érez és gondolkodik. Mondhatom, egyike a legjobb munkásoknak, aki nyíltan bevallotta nekem, hogy ha el nem ítélték volna, akkor örökéletre bunyik lett volna belőle. Ez komoly dolog, kedves Imre öcsém, nagyon komoly dolog. . .

Kartos Imre föluggrott s fanatikus elszánt-sággal kiáltotta:

— Megyek bátyám és följelentem magamat! Igen, érzem, hogy bűnhődnom kell!

Kelemen Gerzson a fejét csóválta! — Nem ér semmit, az nem a te büntetésed lenne, hanem a családodé, a feleségedé és a gyermekedé. Ártatlanul szenvednének. . . ez a törvénytétel rettenetes kegyetlensége. Ebbe nem lehet belemenni.

— Hát mit tegyek?

— Megmondom — folytatta az öreg kereskedő — én büntetlek meg. Itt maradsz két esztendeig az erdőben s felügyelsz a fűrészmalomra. Ott fogsz lakni egyedül, a családod nélkül. A fizetésedet elküldöm a feleségednek, akivel magam fogok beszélni.

— A feleségemnek? — kiáltotta Kartos Imre rémült arccal.

— Igen, a feleségednek, aki mint jó asszony, el fogja viselni azt, amit magadra vállaltál. Csak bizd reám. Nos, akarod?

— Akarom.

— Helyes. Holnap megkezdéd a büntetést.

Két év mulva Kartos Imre átvette az egész fakereskedés vezetését nagybátyjától. Amikor először találkozott a feleségével a vasútnál, elemi erővel tört ki lelkéből a felkiáltás:

— Hálát adok az égnek szenvedéseimért. Azok nélkül sohasem éreztem volna azt a boldogságot, amit most érzek. . .

Zöldi Márton.

holott Sümegen évek óta az intelligencia mulatságaiban az a szokás divik, hogy 2 óra-
kor vége a dinom dánomnak. Elajta társas
összejövetelt máskor is kéne rendezni, ev-
vel mégis elevevéget vinnének a mi apró
klikkekre osztott társas életünkbe. Ott vol-
tak: *Asszonyok*: Bánfi Alajosné, Bellehem
Vendelné, Darnay Kálmáné, Eitner Zsig-
mondné, Gombos Lajosné, Hayden Sándorné
(Szalapa), Horvát Gáborné, Orbán Lajosné,
Süvegh Jánosné, Vértessy Béláné, Zob Gyul-
áné. *Leányok*: Bánfi Ilonka, Mariska és Irénke,
Eitner Margit, Felicián Viktorka, Füzik Mancsi,
Halbrohr Zsófia (Ujvidék), Hayden Ilonka,
Horvát Janka, Németh Böske, Orbán Irmuska,
Vértessy Margitka és Zob Erzsike.

— **Nemzetközi versenylovaglás.** Arg-
entína köztársaság (Délamerika) most ün-
nepi fennállásának 100-ik évfordulóját. A
kiállításokon kezdve sokféle ünnepséggel fili-
meg ezt a nevezetes évfordulót. Többek kö-
zött nemzetközi díjlovaglás is rendez, erre
meghívta Európának valamennyi lovas ezre-
dét is. Ebben a lovaglásban résztvesz lapunk
főszerkesztőjének, *Polgár Józsefnek* fia is,
Polgár Sándor huszárfőhadnagy, lovagló tan-
nár bajtársával, *Pálfi Kálmán* huszárfőhad-
naggal. Májusban indulnak Hamburgból,
ahol a jubiláló köztársaság hajója várja
mindazokat, akik a lovaglásban résztvesznek.

— **Számadás és köszönet.** A sümegi
vörös-kereszt egyesület által fenntartott kötő
esték számadása: *Vollnhoffer Ferencné* (Győr)
és *Hetyey Endréné* 10—10 K, *Cserny Mariska*
5 K, *M. Kossa Gusztávné*, *Steiner Simonné*,
Németh Erzsé, özv. *Darnay Kajetánné*, özv.
Bozó Manóné 2—2 K, *Vendel Jánosné* 1 K,
összesen 36 K. 9 estén a perselybe befolyt
41 K. A főösszeg 77 K. *Zob Erzsébet* pénz-
táros, *Orbán Irma* ellenőr. — A sümegi
vörös-kereszt választmányja hálás köszönetet
mond mindazoknak, kik a kötő esték sikeré-
hez erkölcsileg és anyagilag ez évben is,
mint már hosszú 18 éven át hozzájárultak s
ezeket szíves pártfogásukban részesítették.
Tisztelettel: özv. *Darnay Kajetánné* elnök.

— **Fedák Sári Londonban.** Fedák
Sári Londonban a Kolosseum Varieté szin-
házban nyolc hétig vendégszerepel, amikor
magyar cigány muzsikájára akar táncolni.
Pillitz Samu dr. nagykanizsai vasuti orvos
a keszthelyi cigányokat ajánlotta neki. A
művész a zenekar több nótáját meghall-
gatta s a játék nagyon megnyerte tetszését.
Másnapra a cigányokat a közjegyzőhöz ren-
delte, ahol a szerződést megkötötte velük. E
szerint a zenészek kötelesek február 8 ikára
Londonba utazni, ahol nyolc hétig kell ma-
radniok. Naponként és személyenként kapnak
10—10 koronát, a primás 15 koronát. Csa-
ládonként 50 korona előleget vesznek fel. Az
utiköltségeiket oda és vissza megtérítik. A
társaságot Reinitz nevű impresszárió vezeti,
de a zenészekkel a szerződést maga a pri-
madonna kötötte meg. Fedák Sári a köz-
jegyző előt megengedte, hogy a cigányok
máshol is játszhatnak. Kikötötte azonban,
hogy alsórendű helyiségekben nem szabad
szerepelniök, hogy Fedák Sárít meg ne szól-
ják a bandájáért. A zenekar minden tagja
egy öltözet fekete ruhát, lakkcipőt és egy
nyakkendőket kap.

— **A vidéki hírlapírók betegsegítő
pénztára.** A vidéki hírlapírók országos
szövetsége elhatározta, hogy tagjai részére
betegsegítő pénztárt létesít. A pénztár érde-
kében lelkes hangú körlevéllel fordul a vi-
déki pénztárvezetőkhez, hogy ebben a valóban
humánus munkájában támogassák. Az adom-
ányok (alapító tagdíj 150 K) a *Szegedi
Kereskedelmi és Iparbankba* küldendők.

— **Hirdetmény.** A járási főszolgabíró úr
3215—909. sz. rendelete folytán ezennel
közhírré teszem, hogy Sümeg nagyközség
folyó évi legtöbb adót fizetőinek névjegyzéke
az 1886. évi XXII. tc. 32. és 33. §-ai érte-
lémében a község házában 1910 február 6-tól
11-ig bezárólag, vagyis 5 napon át köz-
szemlén van, ez időben az érdekeltek meg-
tekinthetik. A legtöbb adót fizetők névsora:
1) Veszprémi püspökség 9126 K 66 f. 2)
Epstein Vilmos 1151 K 59 f. 3) Hetyey
Endre 1092 K 66 f. 4) Tóth Lajos 949 K

64 f. 5) Németh János 900 K 18 f. 6) Stei-
ner Simon 855 K 89 f. 7) M. Kossa Gusztá-
v 667 K 12 f. 8) Takács Zsigmond 553 K
52 f. 9) Darnay Kálmán 507 K 34 f. 10)
Mesterházy Sándor 504 K 62 f. 11) Geiger
János 430 K 66 f. 12) Bereczky Gyula 364
K 58 f. 13) Lukovich Gábor dr. 362 K 72 f.
14) Hladny János 388 K 48 f. 15) Kohn
Ignác 353 K. 16) Márkus Ignác 320 K 22 f.
17) Eitner Zsigmond 317 K 34 f. 18) A süm-
egi takarékpénztár 316 K 49 f. 19) Bar-
kóczy Károly 313 K 48 f. 20) Szűcs Zsig-
mond 308 K 19 f. Sümegen, 1910 február
5-én. *György Elek* jegyző.

— **Római temető Keszthely határá-
ban.** A Balatoni Múzeum Egyesület Csák
Árpád dr. tükár és osztályvezető vezetése
melletti nagyszabású régészeti ásatásokat foly-
tat a Festicus György által alapított Georgi-
kon és a Fenék-pusztán közti levő Újmajor
területén. A Fenék-pusztán volt egykor a
Mogentiánának nevezett híres római kaszt-
rum. A kutatás helyén temetőre bukkantak
és a felbontott sírokból nagyon érdekes le-
letek kerültek napvilágra. Eddig 80 sírt tár-
tak fel, ezek között 70 urnasír, 10 pedig
csontváz-sír volt. A temető közepén egy 24
méter hosszú és 3 méter széles épület állott,
8 rekeszre osztályra osztva. Ez a ház az
előkelőbb, vagyonosabb egyének temetkezési
helyét szolgált. Az épület díszes lehetett,
mert a faltörmelékek között falfestmény és
faragott márványtöredékeket találtak. Egyik
rekeszből homokkőből kifaragott urnako-
porsó és két feliratos római sírtábla került
elő. Az egyik sírtábla felirata: SI. IVLIUS.
FAVSTINVS. ANN. XXXXY. IVLIA. FAVS-
TINA. ANN. XL. H. S. S. A másik sírtábla
felirata: T. OPPONIVS. ANN. . . . H. S. E.
Úgy az urnasírok, mint a csontváz-sírok
gazdagok régiségtárgyakban. Gyönyörű üveg
és cseréptárgyak, fűrés és fűréslen cserépkor-
sók, talak, tányérok, csészék, csuprok, po-
harak és urnafedők, illatos olaj és könyv-
tartó üvegecskék, bélyeges és domborműves
cserépmécsések, bronzpohárak, fémtükrök, vas
lándsák és nyílak kerülnek elő a sírokból.
Különösen érdekes egy nagy üvegurna és
egy üvegpohár, mely utóbbinak oldala domb-
orműves díszítésű. A cserépmécsések *For-
tis*-, *Sexii*-, *Lucius*-, *Paor* és *Atimeti*-bélyeg-
zésűek. Előkerült négy terra sigillata cséze
is, melyek közül három vörös, egy pedig
fekete. Mind a négy emberi, állati és növényi
alakokat ábrázoló domborművekkel ékes. A
temető az I., II. és III. századból való. Ezt
bizonyítják az urnákban talált Trajánus —
Antonius Pius császársági bronz érmek és
a csontváz-sírok. Az ásatás még folyik és
az eddigi eredmény fényes sikerre ad reményt.

— **A zalaegerszegi villamos hasz-
na.** Zalaegerszegen a Ganz és Tarsa cég-
gel kötött szerződés lejártával a városi vil-
lamos fizemet *Korbay* Károly polgármester
házi kezelésbe vette. A házi kezelés előnyös-
ségének igazolására nem érdektelen felemlí-
teni, hogy a villamos fizem kezelése Ganzék
kezében 1907-ben 21.000 korona, 1908-ban
pedig 14.000 korona deficitel záródott. Ezt
a deficitet a városnak meg kellett téríteni.
Ezzel szemben az 1909. évi házi kezelés a
városnak 5839 korona 43 fillérvnyi tiszta jö-
védelmet hozott, jóllehet a közvilágítás jobb
volt, a magánfogyasztók pedig szintén csak
a régi skála szerint fizettek.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** Süm-
egen 1910 január hóban született 9, meghalt
11 egyén. A fogyás tehát 3. Főltűnő, hogy
január első hetében egész 8-ig egyetlen egy
születés sem fordult elő. Házasságot kötött
7 pár.

— **Vége a farsangnak.** Még csak 2
nap, azután leszállt Karmeval herceg trónu-
sáról, vége a dinomnak dánomnak, követ-
kezik a böjt. A sümegi farsang elég csön-
des volt, amint nálunk már lenni szokott.
A fiatal emberek házassodó kedve is igen
lanyha volt. Lapunk zártaig Sümegen csu-
pán 9 házasságot kötöttek. Elég kevés még
ebben a rövid farsangban is. Majd a zöld
farsang helyreüti a csorbát.

— **A korengedély.** Eddig ha valaki 40
éves, avagy ezt meghaladó korában pályá-

zott állami vagy megyei szolgálatra, végle-
ges minőségben, illetőleg nyugdíj igényel
csak az esetben volt kinevezhető, ha saját
személyét illetőleg legfelsőbb helyen a kor-
engedélyt megkapta. E rendelkezést a mi-
nisztertanács 1909 évi november hó 4-én
tartott ülésében oda módosította, hogy kor-
engedélyre nincs szüksége annak, aki dij-
noki szolgálatból közvetlenül neveztetett ki
állandó fizetéssel rendszeresített állásra, fel-
tétve, hogy díjnoki alkalmazását még negy-
venedik életévének betöltése elyrt nyerte el.

— **A tüdővész pusztítása hazánk-
ban.** A belügyminiszter jelentése szerint
1907-ben Magyarországon tüdővészben el-
halt 68.125 egyén. A magyar birodalomban
1909 június havában gümőkórban elhalt
6259 egyén. Ebből a Dunántultra esik 978.
Törvényhatóságok szerint csoportosítva ezek
a halálesetek a következőképp oszlottak meg:
Baranya vármegye 89, Pécs városa 19, Fe-
jér vármegye 68, Székesfehérvár városa 13,
Győr vármegye 29, Győr városa 15, Komá-
rom vármegye 66, Komárom városa 4, Mo-
son vármegye 41, Somogy vármegye 121,
Sopron vármegye 90, Sopron városa 12,
Tolna vármegye 72, Vas vármegye 141,
Veszprém vármegye 70, Zala vármegye 131.

— **Az epilepszia (nehézkór) gyógy-
tása.** A világ legkiválóbb orvosai szüntele-
nül fáradoznak és kutatnak újabb és újabb
gyógymódok után az emberiségre súlyos
átokként nehezülő betegségek ellen. E be-
tegségek legborzalmasabbika talán az epilep-
szia. E bajban szenvedőknek vigaszul szol-
gálhat azon értesüléstünk, mely szerint egy
magyar orvos e betegség ellen új és haté-
kony módszert — mely már külföldön is
mélto elismerésben részesült — alkalmaz
gyógysikerrel. Ez orvos a Budapesten Nagy-
korona ucca 18 sz. alatt lakó dr. Szabó B.
Sándor, ki készséggel nyújt felvilágosítást
mindazoknak, kik gyógyító módszere segélyé-
vel e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

— **Vándorlás — Fehérmegyébe.** Most
folytak az aratásra szóló szerződészek. Süm-
egről sok fiatal munkás, férfi és nő, szer-
ződik el Fehérmegyébe.

— **Az édesített borról.** Az 1908. XL.
t. c. számos rendelkezésének egyike az,
hogy 1910 január 1-től kezdve mazsolával
vagy karobéval kevert édesített borokat for-
galomba hozni nem szabad. Mivel pedig az
édesített borok ez anyagok nélkül nem ke-
zelhetők, a magyar kereskedők kénytelenek
e nemű borkészleteiken nyakra-főre tudadni,
de e tekintetben is a földművelési miniszter
által eléjük gördített akadályokba ütköznek.
Többben ugyanis édesített boraikat Németor-
szágba adták el, de a vegykeresleti állomás
— a miniszter egy titkos rendeletére való
hivatkozással — a származási bizonylat ki-

**20 év óta
bizonyul**

*a Kathreiner-féle Kneipp-malata-kávét
kötő pótléknak a babkávéhoz és
helyette is, ahol az izgató hatásai miatt
tiltva van. Gyermeknek részére nem
létezik egészségesebb kávé-ital, mint a
tisztá Kathreiner.*

Hogy virulnak annak élvezése mellett!

adását megtagadta s e nélkül a borokat Németországba nem lehet bevinni. Most ezek a borkereskedők minden elfogadható árért osztrák borkereskedőknek kínálják boraikat, kiket e vételeben az osztrák bortörvény nem fésélyez, mert az édesített borok forgalombahozását nem tilalmazza. Más borkereskedők, kik nagyban foglalkoznak édesített borok forgalombahozásával, magyarországi telepeiket Ausztriába szándékoznak áthelyezni. Az ősidők óta fennálló Flandorfer soproni borkereskedő cég ezt már meg is tette.

A balatonvidéki vasútról. Egy szaklap írja: A Máv. tüzemképeségének helyreállítását célzó beruházás végrehajtásához nagyon lassan járulnak hozzá. Néhány vasútvonal kiépült és meg is nyílt ugyan, de azért egy része ellen már kezdetben számos megokolt panasz merült merült föl. A vonalak nem igen képesek annak a fontos feladatnak megfelelni, amely reájuk hárulik t. i. hogy az illető vidéken a gazdasági életet fölvirágoztassák és azokat a többi vasúthálózatba szervesen bekapcsolják. Három ilyen fontos vasút nyílt meg 1909-ben, a 133 km hosszú balatonmelléki, a 19 km hosszú egy dunahíddal kapcsolatos baja — báttaszéki és a 74 km hosszú déde — gyergyószentmiklósi vonal, amely utóbbi tudvalevőleg a székeskőrvasút utolsó szakasza. Szakemberek azt állítják, hogy különösen a balatonvidéki vasútvonal felépítménye nagyon gyenge, az építkezés körül állítólag nagyon sok mulasztás történt, aminek folytán a menetrendet úgy kellett megállapítani, hogy sem a vonatok száma, sem az egyes vonatok menetsebessége nem elégíti ki az illető vidék jogos igényeit.

Gyárak Perlakon. A perlaki takerékpéztár Muraközi kosár- és fonott butoripar részvénytársaságot alapít. A részvénytőke, 100 ezer korona, teljesen jegyezve van. A gyár székhelye Perlakon, telepe pedig Muraviden lesz. Ugyancsak Perlakon 50 ezer korona alaptőkével beton és cementgyárat is alapítanak.

A lapok megrendelése. A Kuria érdekes és a közönséget is érdeklő ítéletet hozott, amelyben kimondja, hogy mindenki, aki huzamosabb ideig elfogadja a neki postán kézbesített lapot, annak árát még akkor is meg kell fizetnie, ha a lapot nem rendelte meg. Még érdekesebb az ítélet ama kijelentése és megállapítása, hogy az ilyen perekben nem az adós lakóhelyén lévő bíróság az illetékes, hanem az, amely ott van, ahol a lapot készültik vagy postára adják.

Az ital. Barát József csabrendeki 64 éves földműves Révfülöpön dolgozott több földjével. Január 29-én szombaton kivették keresetüket, azután haza indultak, hogy a vasárnapot övéik körében töltsék. Negyed 7-kor megérkeztek a sümegi vasúti állomásra, innen azután betértek a város végén levő Veisz-féle vendéglőbe. Itt iddoggáltak 9 óráig, ekkor megindultak Csabrendekre, egyenest a harasztlan át. Az öreg Barát elfáradt és leült, hogy pihenjen egyet. A többiek mentek tovább. Később még egy társuk leült, de ennek hideg volt a föld, hamarosan ismét útnak indult és szerencsésen haza is érkezett. Nem úgy az öreg Barát. Sohase látta meg többé övét. Másnap 11 óra tájban holtan találták meg s bezállították Sümegre. A megejtett orvosi vizsgálat Baráton semmiféle külső sérülést nem talált s megállapította, hogy az öreg a hideg földön, a hideg éjszakán megfagyott.

Szántizenhat évig élt. Nastwille államban (Amerika) meghalt egy rettenetes vén néger asszony. Senki sem tudta hány éves, akik ott éltek gyermekkoruk óta, igen öregnek ismerték. Eltemetése végett felkutaták írásait s kitudt, hogy 1793-ban született, tehát 116 éves élt. Beteg soha sem volt, halálát is csak pár órai rosszullet előzte meg.

A kan. A mihályfai kanász majdnem áldozatul esett a sertéskannak. Mikor folyó hó 3-án a kondát őrizte, a kan valamiért megharagudott a kanászra s mérgesen rá támadt. A kanász futásnak eredt, de a kan

utolérte, fellökte, azután agyarával mind a két combján, vékonyán és egyéb helyen súlyos sebeket ejtett. Ha arra járt emberek el nem verik róla a bőszült állatot, megöli. Most súlyos betegen fekszik s hosszabb időbe kerül, míg meggyógyul.

Az élet kellemességeihez rendszeren nem számítják a gyógyszereket, a Scott-féle Emulsiót azonban mégis csak oda kellene besorozni, ha tekintetbe vesszük, hogy mennyi bánatot és könnyet tüntet el a gyermekszobából. A Scott-féle Emulsió nemcsak gyógyít mindent, aminek gyógyítására a csukamájolaj képes, hanem még többet és emellett a visszatetsző izzól és szagtól teljesen mentes, mely a gyermekeknek oly gyakran kellemetlen percekét és zavarokat okoz. A Scott-féle Emulsió kapható a gyógyszerárakban.

Nem csak gyermektől vonandó meg minden, ami szivgyengítő és az idegeket megtámadja, — félre tehát a szesszel és kávéval! — felnőtteknek is legnagyobb kincs az egészség. A gondos háziasszony azért reggeli és oszonna kávéhoz mindig a valódi Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé használja, mert akkor egészséges és izletes kávé nyújthat az asztalra. Megelégedettség és megtakarítás, főleg azonban a gyermekek viruló kinézése a jutalma. A sok értéktelen utánzás miatt, a bevásárlásnál a legnagyobb óvatosság kívánatos. Csak Kathreiner névvel ellátott eredeti csomagokat tessék elfogadni. Minek is hagyna utánzatot magára erőszakolni, amikor ugyanannyi pénzért valódit is kaphat.

A közönség köréből.

A lapunk múlt számában *Korcsolyázó sport Sümegen* címmel megjelent főszerkesztésre a következő feleletet kaptuk:

Tekintetes szerkesztő úr,

Lapjának f. évi 5-ik számában *A közönség köréből* címen Tóth József dr. úrnak kizárólag csak reám vonatkozó panaszára bár az időjárás megadta már a választ, mely ugyancsak eljárásom helyességéről tanuskodik, mégis — nehogy a korcsolyázó közönség azt a véleményt alkothassa ennek alapján rólam, hogy én, ki eddig szívesen és jó kedvvel törekedtem arra, hogy a korcsolyázás sportja lehetőleg minél jobb pályán s mennél hosszabb időn át tartson, már ellustultam s egyáltalán nem törődöm avval, a következőkben felelek.

Ha én olyan leveli béka volnék, ki csak úgy ismeri az időjárást, mint panaszkodó, bizonyára nem élveztek volna több éven már csaknem a megunásig ezt az igazán kellemes és kedves sportot — s bizonyára nem volna a korcsolyázó egyesületnek sem meg az a tekintélyes vagyona, mire ő is hivatkozik.

Legyen meggyőződve panaszkodó, amint az idő kedvező lesz s a pályát alkalmassá lehet tenni a korcsolyázásra, élni fogok az elnökség nyújtotta korlátlan intézkedési joggal s nem fogok takarékoskodni, ha a költségeskedés eredményre vezet.

Ami pedig a jég kivágását és elhordását illeti, felvilágosítására szívesen megemlítem, hogy az is a pálya helyrehozása érdekében történt, mert a hőtömegből képződött laza jég eltávolításával kedvező időjárás esetén tömör jeget nyertünk volna. Téved, ha azt hiszi, hogy értékesítés céljából történt az, mert van olyan gavallér a helyiség tulajdonosa, bár volt idő, mikor jégvermeibe Tapolcáról hordatta a jeget, még sem zavarta meg mulatságunkat, pedig ahhoz joga lett volna.

Más pedig onnét jeget nem hordott, így beláthatja, hogy a közönség köréből tett felszólalása alappal nem bír, de nem is jogosult.

Bódis Tivadar.

Főszerkesztő: Polgár József.

Felölős szerkesztő: Éles Károly.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

A meghülés

az az ajtó, amely a komoly betegségeket bebocsátja, de a **SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ** becsukja az ajtót, még mielőtt a betegség oda beférközhetne.

A SCOTT-féle Emulsió

Az Emulsió valóban a SCOTT-féle mód szer védjegyet a halászt — kérjük figyelembe venni.

tisztaságával, emészthetőségével és gyógyító erejével nagy birnévre tett szert.

Orvosok, szülésznek, szülők és betegek ajánlják mindennemű torok- és mellbajoknál mint az egészség megbízható támaszát.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógytárban.

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz a kiadóhivatal.

LÁTKÉPES LEVÉLPAPIROK kaphatók Horvát Gábornál, Sümegen.

Szükségleteinket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

ADORJAN FERENC, fényképészeti műtérme Rákóczi-ucca 397 sz.

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók. Árpád-u.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.

BORSOS JENŐ úri és női cipész. Flórián-tér. Fromvald-féle házban.

BÖHM PÁL kézmű-, divatáru kereskedése és vászon gyári raktára. Kossuth Lajos-u.

DARNAV KÁLMÁN vas- és fűszer kereskedése és gépraktára.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Mosó u.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

Id. HORVÁTH JÓZSEF úri és női cipész, Kossuth Lajos ucca. (Balasits-féle ház.)

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-ucca 454 sz.

JAKAB IMRE beszálló vendéglője. Árpád-u.

IOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Epstein-ház.

KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és vendéglős. Mihályfai-ucca 82. sz.

KESZLER PÁL kocsigyártó és szobafestő. Mihályfai ucca.

KOVÁCS LAJOS férfi és női cipész üzlete. Gyógyszertár mellett.

KLAFFL LAJOS épület- és butoraszталos. Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár. Kész butoraktár.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és korcsmáros. Mihályfai-ucca.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász
LÖWY NÖVÉREK női ruha varróterme
Deák Ferenc ucca.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő.
Keszthelyi-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kos-
suth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős a
Kisfaludy szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth
Lajos-ucca.

ORBÁN ISTVAN kávéháza. Kossuth ucca

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy
sirkőraktár. Árpád-ucca.

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabo-
nacsere. Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és
deszkakereskedő. Rendeki-ucca.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka üz-
lete és harisnyakötődjéje. Kossuth-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasúti vendéglős. z

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és
címfestő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője
»Arany-bárány.«hoz.

TASCHEK JÁNOS építőmester és vállal-
kozó. Váralja utca 35 szám. Major festő
féle ház.

TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha
raktára, Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, portellár
és üvegáru nagykereskedése.

Bérbeadó vagy eladó

egy 3 szoba, fürdőszoba, konyha és
minden hozzávaló melléképületekkel
ellátott ház, szép tágas udvar és kut-
tal. Bővebbet

Mautner Testvéreknel.

Hirdetmény.

A zalagyömörői fogyasztási szövetkezet
1 évi február hó 27-én délután 2 órakor a
szövetkezet helyiségében tartja évi rendes
közgyűlést, melyre részvényes tagok tisz-
telettel meghívattak.

Tárgy:

1. Az 1909 évi zárszámadások megvizs-
gálása és mérleg megállapítása.
2. Felügyelő-bizottság jelentése.
3. Esetleges indítványok.

Az elmúlt üzleti évben a szövetkezet kő-
telékből kilépett egy tag egy üzletrésszel,
belépő tag nem jelentkezett.

Jelen hirdetmény, mint közgyűlési meghívó
tárgysorozatával, a szövetkezet mérlege az
üzlet eredmény számlával a szövetkezet helyi-
ségében 8 napon át a közönségnek köz-
szemlére kifüggesztett.

Zalagyömörő, 1909 január hó 30-án.

A szövetkezet igazgatósága:

Domonkos János Buruczky József
elnök. könyvelő.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges álla-
potban szenved, kérjen iratot, ingyen
és bérmentve kapható a **szabd. hatyu-
gyógyosztár** által Majna-Frankfurt.

Szőlőoltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes ár-
jegyzékemet

ingyen

és bérmentve küldöm meg a ki **czimét
tudatja**. Ezen könyvet még az is kérje, aki
rendelni **nem akar**, mert ebből **megta-
nulhatja a szőlőtelepítést** s emellett
sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból
és más egyéb európai és amerikai sima és
gyökerez vesszőkből, a világhírű **Delaware-
ből** állandóan **több millió készlet eladó**,
olcsó ár mellett. **Több ezer elismerő
levél**, közte több hercegi és grófi uroda-
lomtól. Cim:

Szücs Sándor fia, szőlőtelepe,
Bihardiószeg.

A Nagy Gábor-féle

EDLAWARE

szőlő faj az egye-
dül, melynek terme-
léséhez semmiféle
tudomány vagy
gyakorlat nem kell,
még az is elbánnik
vele, aki soha szőlő-

tövet nem kezelt. Minden szállítmány-
hoz utasítás mellékeltek ingyen és eb-
ből kinézheti mindenki, hogy miként
ültesse el, kezelése pedig metszés, ka-
pálás és felkötésből áll, más dolog nincs
vele, mert ezt oltani, permetezni, kén-
porozni nem kell, nem árt ennek a
filokszera és bimbója, vesszője telben
soha el nem fagy. Holdanként átlag
35 hektolitert terem s egy bimbójából
3-4 fűrt fejlődik. Valódi bőtermő
legnemesebb faj ez, melyet azonban
nem szabad összetéveszteni más ugya-
ny nev alatt forgalomba hozott hit-
vány fajtával, ügyelni kell arra, hogy
Nagy Gábor-féle fajt kapjuk, mert csak
ez a valódi. A valódi Nagy Gábor-féle
Delaware-szőlő olyan bort ad mint
az aszu, édes és erős, igen kellemes
zamatú és kétszer anyiért kél el, mint
más borok. Kóstolónak egy üveggel
bárkinek küldök 1 koronáért. A DELA-
WARE szőlő bővebb leírását, termésé-
nek királyi közjegyzővel hitelesített ere-
deti fénykép felvételeit színes kivitel-
ben, továbbá a szöveg közé nyomott
40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve

küldöm mindenkinek, aki velem címét
tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt
a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely
a szőlőoltványokról, lugasültetésről is
ad részletes, helyes utbaigazításokat.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos KÖLY
pósta, távirtda és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, német, horvát, szerb
és román nyelven.

BRÁDY-féle

gyomorcsépek

a Máriacelli Szűz Mária
védjeggyel ellátva,

melyeket Máriacelli
gyomorcsépeknek

nevez a nép, harmincz esz-
tendő ó a úgy beváltak,

hogy nélkülözhetetlenek
minden háztartásban. E

cseppeknek utólráhetetlenül
jó hatása van mindennemű

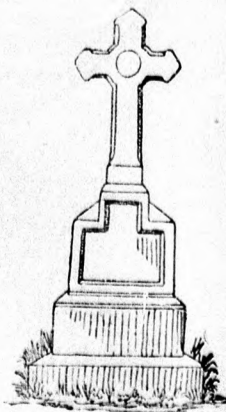
**gyomorrontás, gyomor-
égés, székrekedés, fej-
és gyomorgörcsök, hányás, álmat-
lanság, vérszegénység és sápkór
ellen.**

Egy kis üveg 80 fill. nagy üveg 1 K
40 fill., 6 üveg 5 korona, 3 duplaüveget
4 K 50 fillérért franko küld a készítő
**Brády K. gyógyszerár a »Magyar
Királyhoz«** Wien. I., Fleischm. I., De-
pot 241.

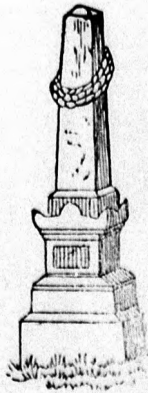
Ügyeljünk a védjegyre, a mely a Má-
riacelli Szűz Máriát ábrázolja, a vörös
színű csomagolásra, és az aláírásra, a mely
az oldaltlevő kép másolata.

Pentz Mihály

kőfaragómester Sümegen.

Dús választék mindenféle sir-
kőben. Ugymint: márvány, grá-
nit, szienit, labrador és porfirból.
Siremlékeket, uti keresztet, szent-
háromság szobrokat, épület- és
minden egyéb e szakmába vágó
munkákat és javításokat jutányos
áron elvállal és izléses kivitelben
készít.

Mindennemű
nyomtatványokat

jutanyos áron és izléses kivitelben készít

Horvát Gábor

könyvnyomdája Sümegen

Mindennemű
könyvkötőmunkák

elfogadtatnak